

ΩΔΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

1871

ΩΔΕΙΟΝ ΗΡΩΔΟΥ ΤΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΑ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ 1940, ὥραν 6.30 μ. μ. ἀκριβῶς

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

ΤΟΥ ΩΔΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

1893 - 1940

ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1939 - 40

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

HERMANN SCHERCHEN

Μετά τὴν ἔναρξιν τῆς Συναυλίας ἡ εἴσοδος θὰ ἐπιτραπῇ
μόνον κατὰ τὰ διαλείμματα.

STATION ADDRESS

NO.

STATION TELEPHONE NO.

STATION TELETYPE NO.

STATION NAME

STATION TYPE

NO.

STATION CATEGORY

STATION OPERATOR

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

---

1. *Egmont*, εισαγωγή . . . . . L. van BEETHOVEN

2. *Συμφωνία αρ. 1* . . . . . L. van BEETHOVEN
(Έργον 21)

- I. Adagio molto - Allegro con brio
- II. Andante cantabile con moto
- III. Menuetto. Allegro molto e vivace
- IV. Adagio. Allegro molto e vivace

3. *Συμφωνία αρ. 2 εις Ρε* . . . . . L. van BEETHOVEN
(Έργον 36)

- I. Adagio molto. Allegro con brio
- II. Larghetto
- III. Scherzo. Allegro
- IV. Allegro molto

PROGRAMMA

I. von BERTHOFF

II. von BERTHOFF

I. von BERTHOFF

II. von BERTHOFF

I. von BERTHOFF

II. von BERTHOFF

L. van BEETHOVEN

Εgmont (Εισαγωγή)

Ἡ εἰσαγωγή διὰ τὸν «Ἐγκμοντ» εἶναι ἡ τελευταία ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου μεγάλη δημιουργία τοῦ Μπετόβεν. Αἱ ἐπακολουθήσασαι εἰσαγωγαί, δείχνουν βεβαίως τὸ χέρι τοῦ Μπετόβεν, ἐμφανίζουν ὅμως πενιχρότερα ἴχνη τῆς μεγαλοφυΐας του. Εἶναι δὲ αὐταὶ αἱ δύο, κατὰ τὸ 1811 γραφεῖσαι εἰσαγωγαί διὰ τὰ «Ἐρεΐπια τῶν Ἀθηνῶν» καὶ τὸν «Βασιλέα Στέφανον», ἔργα συντεθειμένα μᾶλλον κατὰ τὸν τύπον τοῦ μωσαϊκοῦ, μὲ διάφορα θέματα παρμένα ἀπὸ τὴν μουσικὴν τοῦ δράματος.

Διὰ τὸν Μπετόβεν ὁ «Ἐγκμοντ» εἶναι ἡ προσωποποίησης τοῦ πάσχοντος καὶ καταπιεζομένου λαοῦ. Ὁ θάνατός του εἶναι κάτι περισσότερο ἀπὸ τὸν θάνατον ἑνὸς ἀτόμου· εἶναι ὁ θάνατος ὄλων ὄσοι ἀποβλέπουν εἰς τὴν ἐλευθερίαν. Δι' αὐτὸν καὶ ὁ θρίαμβός του εἶναι ὁ θρίαμβος τῶν καταπιεζομένων. Ὁ «Ἐγκμοντ» τοῦ Μπετόβεν εἶναι τὸ ἥρωϊκὸν σύμβολον πρὸς ἀντιπαλαίει κατὰ τῆς βίας καὶ τοῦ ὁποίου ὁ θάνατος στεφανώνεται μὲ ἀμάραντον δόξαν. Ὁ «Ἐγκμοντ» εἶναι ὁ ὕμνος τῆς ἐλευθερίας, τοῦ θριαμβοῦ, τῆς μεταρρώσεως, ἔξ οὗ καὶ αἱ ἀντιθέσεις πρὸς ἐμφανίζονται εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν κατακλείδα τῆς εἰσαγωγῆς.

L. van BEETHOVEN

Πρώτη Συμφωνία

Ἡ πρώτη Συμφωνία, ἔργον 21^{ον} εἰς Ντο μείζ. ἐξετέλεσθη διὰ πρώτην φοράν εἰς μίαν Συναντίαν πρὸς ἔδωσεν ὁ Μπετόβεν τὴν 2 Ἀπριλίον 1800. Τὰ μόνα ἔργα δι' ὀρχήστραν πρὸς εἶχε γράψει ἔως τότε ἦσαν αἱ δύο καντάτες τοῦ 1790, διὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰωσήφ II καὶ τὴν ἀναβίβασιν εἰς τὸν θρόνον τοῦ Λεοπόλδου II, τὸ Ritterballet, τὰ δύο πρῶτα κοντσέρτα διὰ πιάνο, ὡς καὶ διάφοροι μικροὶ χοροὶ καὶ μενουέττα διὰ μικρὰν ὀρχήστραν. Μερικὰ θέματα τῆς 1^{ης}

Συμφωνίας εφίσκονται, με διαφόρους τύπους, σε τετράδια με σκίτσα του 1795. Θα ήτο όμως τολμηρόν να συμπεράνωμεν δι' αυτό, ότι ο Μπετόβεν εισγάσθη εις την πρώτην Συμφωνίαν πέντε έτη' αντιθέτως το εύκολον αυτό έργον δέν τον άτησχόλησε και πάρα πολύ.

Ή Συμφωνία εις Ντο αρχίζει με άρχην εισαγωγήν, δώδεκα μέτρων, εκ των οποίων το πρώτον έπροκάλεσε στας αρχάς άληθινόν σκάνδαλον' εις τα έργα του Χάυδν και του Μότσαρτ αι εισαγωγαι αύται περιορίζονται εις το να καθορίσουν και στερεοποιήσουν τον κύριον τόνον.

Αντιθέτως ή πρώτη Συμφωνία του νεαρού Μπετόβεν, αντί ν' άρχιση με σύμφωνον συγχορδίαν εις Ντο *μειζ*, άνοίγει με διάφωνον συγχορδίαν εις το φα, διπλούν τόλμημα, διά το δεύτερον των οποίων ίδίως τον έμέμφθησαν πολύ. Κατόπιν, το πρώτον allegro αναπτύσσεται κανονικά, εις τον τύπον της Σονάτας' ή έκθεσις περιλαμβάνει τα δύο τυπικά μοτίβα εις ντο και σολ και επαναλαμβάνεται' ή ανάπτυξις, βραχεία και όλιγον ισχνή, μεταχειρίζεται τύπους που μυρίζουν ακόμη σχολείον' ή άνακεφαλαίωσις διακρίνεται δι' ένορχήστρωσιν σιχνά νέαν και μίαν coda που επαναφέρει το πρώτον θέμα.

Το andante cantabile, εις Φα *μειζ*, εις $\frac{3}{4}$ πολύ συγγενές με τον συμμετρικόν ρυθμόν του τεταρτου κουαρτέττου, που έγράφη τον ίδιον καιρό, εκτυλίσσεται επίσης μέσα σε μιμήσεις άρκετα σχολαστικές, όπου όμως ή μεγαλοφυία του Μπετόβεν διαφαίνεται ήδη από διάφορα έξυπνα και όφραία εύρήματα, όπως π. χ. το πεντάλ των τυμπάνων εις φα και όχι εις ντο. Διά το τρίτον μέρος, ο Μπετόβεν εκράτησε τον τίτλον του μενουέττου, αλλά καθώρισεν άγωγήν allegro molto e vivace, άγωγήν δηλαδή σκέρτσου' εις το αυτό μέρος κάποιο τμήμα που επανέρχεται με μετατροπίαν και με τους άρχικούς φθόγγους του θέματος, φέρει ήδη χαρακτήρα πολύ συμφωνικόν. Το τελικόν rondo γεμάτο ζωήν και φώς υπερβαίνει όλίγον το έπιπεδον των σχετικών rondo του Χάυδν.

Όσον δειλη και άν μās φαίνεται σήμερα ή πρώτη Συμφωνία κοντά στις άλλες που ήκολούθησαν, εξέπληξε με την τολμηρότητά της τους άκροατάς του 1800. Παρατηρήθη εις αυτήν χοήσις των πνευστών όργάνων πολύ πειό πλατειά και πειό ανεξάρτητος από εκείνην εις την όποιαν τους είχαν συνηθίσει ο Χάυδν και ο Μότσαρτ. Πράγματι ο Μπετόβεν ήδη από της εποχής εκείνης κάμνει χοήσιν του διαφόρου χρώματος των όργάνων διά να προσθέση εις την μουσικήν του την έντύπωσιν της αντίθεσεως, την όποιαν δέν ήμπορούσε να έχη, ούτε εις την σονάταν ούτε εις το κουαρτέτο.

L. van BEETHOVEN

Δευτέρα Συμφωνία

Ἡ Δευτέρα Συμφωνία εἰς Ρε μείζ. (ἔργον 36) ἐγράφη τὸ 1802, ἔτος κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ Ἰουλιέττα Guicciardi ἐπροξένησεν εἰς τὸν Μπετόβεν τὴν πρώτην του ἐρωτικὴν ἀπελπισίαν, ἔτος τῆς τραγικῆς διαθήκης τοῦ Heiligenstadt. Εἶναι περιεργον ἐν τούτοις ὅτι δὲν εὐρίσκει κανεὶς εἰς τὴν Συμφωνίαν αὐτήν, τὴν παραμικροτέραν ἠχώ, τῶν θλιβερῶν γεγονότων ὑπὸ τὰ ὁποῖα εἶδε τὸ φῶς καί, ὅτι ἀντιθέτως τὸ ἔργον αὐτὸ εἶναι ἀριστούργημα γεμάτο φῶς, διαπνεύμενον ἀπὸ ὑπεράνθρωπον γαλήνην. Ὁ Κάμιλλος Bellaigue χαρακτηρίζει τὸν φαιδρὸν τόνον τῆς Δευτέρας Συμφωνίας ὡς «ἠρωϊκὸν ψεῦμα», ὁ δὲ Romain Rolland ὡς θρίαμβον τῆς θελήσεως κατὰ τῆς δυστυχίας. Τέλος ὁ Grove θεωρεῖ τὸ ἔργον τοῦτο ὡς «τὴν κορονίδα τῆς προεπαναστατικῆς μουσικῆς».

Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ ἔργον τοῦτο παρουσιάζει μεγάλην πρόοδον παραβαλλόμενον πρὸς τὴν πρώτην Συμφωνίαν· αἱ ρίζαι του μέσα στὴν ψυχὴν τοῦ συνθέτου εἶναι βαθύτεραι καὶ θὰ δώσουν τοὺς καρποὺς των εἴκοσι ἔτη ἀργότερον, εἰς τὴν Ἐνάτην Συμφωνίαν. Ἡ εἰσαγωγή, δηλαδὴ τὸ ἀρχικὸν Adagio εἶναι πολὺ ἀνώτερον ἀπὸ τὸ παρεμφερές τῆς πρώτης Συμφωνίας· τὸ Adagio τοῦτο ἔχει βάθος αἰσθήματος καὶ δυνάμιν σκέψεως, τὴν ὁποίαν οὐδέποτε ἐγνώρισεν ὁ Χάυδν καὶ ποὺ σπανίως συναντῶμεν εἰς τὸν Μότσαρτ. Τὸ Allegro con brio, ἂν καὶ ἀκολουθοῦν τοὺς γνωστοὺς κανόνας, διακρίνεται διὰ τὰ κυνητὰ του θέματα καὶ τὴν ποικιλοτέραν διάταξιν τῶν φωνῶν· εἰς τὸ μέρος τοῦτο κάμνει ἐν τούτοις ἐντύπωσιν ἡ διαφορὰ τῶν χρωμάτων τῆς ὀρχήστρας μεταξὺ τῶν πνευστῶν καὶ τῶν ἐγχόρδων, τὰ ὁποῖα ὁ Μπετόβεν μεταχειρίζεται μετὰ μεγίστης ἐλευθερίας. Εἰς τὸ Larghetto εἰς $\frac{3}{4}$ ἀνευρίσκωμεν τὴν ἀγγελικὴν χάριν τῶν δύο πρώτων διδασκάλων τῆς Συμφωνίας, τὸν παρθενικὸν οὕτως εἰπεῖν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον ἔκεινοι ἠσθάνοντο καὶ ἔξερραζοντο, ὁ Χάυδν καὶ ὁ Μότσαρτ.

Τὸ σκόρσο εἰς Ρε μείζ. ἀποτελεῖται ἀπὸ συνεχῆ διάλογον γοργότατον καὶ ζωηρότατον, μεταξὺ τῶν tutti καὶ τῶν κυρίων ὁμάδων τῆς ὀρχήστρας, τῶν ἐγχόρδων καὶ τῶν πνευστῶν. Ὡς χαρακτηρὴ, τὸ μέρος τοῦτο εἶναι ἀπαράμιλλου λεπτότητος καὶ σπινθηροβολοῦσης φαιδρότητος. Τέλος τὸ finale, εἰς $\frac{3}{4}$ alla breve, ὁμοιάζει μᾶλλον μὲ rondo· τὸ κύριον θέμα του ἔχει χαρακτηρὰ ἐντελῶς ἀσυνείθιστον διὰ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς συνθέσεως καὶ τελειώνει μὲ μίαν coda, ἡ ὁποία παρουσιάζεται ἀποτόμῳ· ἕστερα ἀπὸ μίαν ἀπροσδόκητον μετατροπίαν.

ΤΙΜΑΙ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

Κερκίδες Β. Γ. Δ.	Σειραι 1-11	Δρχ. 125
» Ε.	» 1-3	» 125
» Α.	» 1-10	» 90
» Β. Γ. Δ.	» 12-18	» 90
» Ε.	» 4-10	» 90
» Α. Ε.	» 11-18	» 30

Τά εισιτήρια προπωλούνται εις τό Περίπτερον του Βασιλικού Θεάτρου, οδός Σταδίου καί Παπαρηγόπουλου (παραπλεύρως του Υπουργείου των Οικονομικών) Τηλέφ. 32-260, καθημερινώς 9 - 1 π. μ. καί 5 - 8 μ. μ.

Τήν ήμέραν τής Συναυλίας καί από ώρας 5 μ. μ. θα πωληθούν εις τό ΊΩδειον Ήρώδου του Άττικοῦ.